

آیزا ابراهیم. ولادیمیر نابوکوف. ژانت آفاری
رومن رولان دیوید لاج. دوریس لسینگ

آن سری بهشت

مقاله‌هایی در حوزهٔ سیاست، تاریخ، ادبیات و هنر

گزیده و ترجمهٔ رضا علی

فرهنگ جاوید

فرهنگ جاوید

www.farhangejavid.com

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵۵۴۳۱ / تلفن: ۰۲۱۶۶۹۰۶۰۳۱

@farhangejavidpub

@farhangejavidpub

@farhangejavid

Isaiah Berlin, Vladimir Nabokov, Janet Afary,

That Side of Paradise: A Collection of Articles on Politics, History, Literature,

Selected and translated by Reza Rezaei,

Farhange Javid Publishing, 2020.

آن سوی بهشت: مقاله‌ها در حوزه سیاست، تاریخ، ادبیات، هنر

آیزایا برلین، ولادیمیر نابوکوف، ژانیت آفاری و دیگران

مجموعه فرهنگ و علم ایران: دبیر مجموعه: علیرضا جاوید

مدیر هنری و طراح جلد: محمد باقر وید

صفحه آرا: احمد جاوید

ناشر: انتشارات فرهنگ جاوید

چاپ اول: ۱۳۹۹

تعداد: ۷۰۰ نسخه قیمت: ۱۳۰۰۰ تومان

© کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب برای انتشارات فرهنگ جاوید محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن چه جزئی چه کلی (چاپ، فتوکپی، صوت، تصویر و...) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.

Reza Rezaei, 1956-

رضایی، رضا، ۱۳۳۵ -، گردآورنده و مترجم.

آن سوی بهشت، آیزایا برلین، ولادیمیر نابوکوف، ژانیت آفاری و دیگران، گردیده و ترجمه رضا رضایی،

تهران: فرهنگ جاوید، ۱۳۹۹.

۶۹۵ ص. (مجموعه فرهنگ و علوم انسانی)

ISBN: 978-600-8209-95-9

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۲۰۹-۹۵-۹

That Side of Paradise

عنوان اصلی:

۱. جستار ۲. سیاست ۳. تاریخ ۴. ادبیات ۵. هنر.

۸۰/۸۴ - ۵۸۲۶۱۶۹

PN ۶۱۴۵ ۱۳۹۸

فهرست

۱۳	یادداشت مترجم
	بخش نخست: سیاست و تاریخ
۱۷	رمون آرون و مُزد عقل
	تونی جات
۲۹	بقای روشنفکران روس
	آیزایا برلین
۳۵	آیزایا برلین؛ خلاف جریان
	مارک لیلا
۴۹	آیزایا برلین علیه تک‌اندیشی
	لری سیدنتاپ
۵۷	تروریسم انقلابی
	دنیل بل
۶۵	عشق و پول
	ریچارد رورثی

روسیه: گذار به توسعه نیافتگی

۷۳

جیمز پتراس و استیو ویو

برای آخرین بار: تمدن‌ها

۸۹

حمید دباشی

امپریالیسم فرهنگی در پایان قرن بیستم

۱۰۱

جیمز پتراس

رؤیای جمهوری

۱۱۷

سیمون بولیوار

تئودور امس: ملت‌ستیزی که خواست سلطانی

رانده ات شد

۱۲۱

ژان لکس

عقاب و ابوالهول: یونان باستان در مصر

۱۲۵

محمود حسین

اروپای مسافران

۱۳۳

بریژیت ماسن

راه دراز آزادی: دربارهٔ صدمین سال الغای بردگی در برزیل

۱۴۳

اوزوالدو دا کامارگو

میراث هزارساله

۱۵۳

بطرک جوونالی

تعمید کیف: هزار سال پیش، ملتی زاده شد

۱۶۱

باریس و. راوشنباخ

بخش دوم: ادبیات و اندیشه

کودکی از دست رفته: دربارهٔ کتاب و سرنوشت

۱۶۹

گراهام گرین

مدرسهٔ روسی من

۱۷۷

ولادیمیر نابوکوف

- منزلت بی همتا: دربارهٔ باریس پاسترناک
 ۱۸۹ آیزایا برلین
- ادیب بزرگ روس: دربارهٔ اوسیب ماندلشتام
 ۱۹۹ آیزایا برلین
- آن سوی بهشت: دربارهٔ اسکات فیتزجرالد
 ۲۱۳ لوسی هیوز-هلت
- دیو و دلبر: دربارهٔ زندگی نامهٔ آخمتووا به قلم روبرتا ریدر
 ۲۱۷ الین فینستین
- دربارهٔ استاگ، بری
 ۲۲۱ جاد کس
- سیررمان انگلیسی
 ۲۲۷ والدو کلارک
- مرگ ادبیات شوروی: آیا ادبیات می‌میرد؟
 ۲۴۳ رازلیند مارش
- تا کجا گفتن: دغدغه‌های نویسنده‌ها در زمان نوشتن
 خودزندگی نامه
 ۲۸۵ دوریس لسینگ
- سرچشمه‌های تخیل: نویسندهٔ رگتایم و بیلی باتحیت
 خاستگاه کتاب‌هایش سخن می‌گوید
 ۲۹۵ ادگار لارنس دکتروف
- خوسه مارتی، کوبایی همیشه بهار
 ۳۰۳ روبرتو فرناندس
- میهای امینسکو، شاعر ملی رومانی
 ۳۱۱ سسار بایخو: ندای انقلاب در شعر مدرن
- لیلا بارت
 ۳۱۵ به یاد ژنه شار
- ادوار گلیسان
 ۳۱۹

- ۳۲۱ بایرن: شاعر شورشی
مارک استوری
- ۳۲۵ شگفت‌انگیز و دوست‌داشتنی
گفت‌وگو با آلیس مونرو
- ۳۳۷ مکانی برای ناشناس بودن: کارلوس فونتس از زندگی،
ادبیات، سیاست و آرامش لندن سخن می‌گوید
- ۳۴۳ ایزابیل هیلتن
دربارهٔ نین نابوکوف
- ۳۵۵ مایک برد
نین نابوکوف
دیوید لاج
سخنی دربارهٔ فرهنگ و هنر شاعر نابوکوف
- ۳۷۷ در دفاع لوژین
رضارضایی
- ۳۸۷ دربارهٔ دفاع لوژین نابوکوف
- ۳۹۷ جان آبدایک
سه شعر از ویلیام باتلر ییتس
- ۴۰۳ عشق رمانتیک
رضارضایی
- ۴۲۳ بخش سوم: هنر و اندیشه
مقام موسیقی در تاریخ
رومن رولان
- ۴۳۵ گزارش یک فیلم از پیش‌اعلام‌شده
میشل سیمان
- ۴۴۷ جشنوارهٔ شعرو موسیقی سیبلیوس
رضارضایی

دیمتری شوستاکوویچ، دلچک تلخکام: درباره زندگی نامه

شوستاکوویچ به قلم الیزابت ویلسن

۴۵۷

رضارضایی

گفت و گو با آکساندر اسکولدوف

۴۶۳

آکساندر باچان

لم در جهان پست مدرن: سخنرانی یادبود دانکورتر

۴۶۹

ی. ام. پراسنیتز

ییایی، قداست و حقیقت: فلسفه تمثال

۵۰۵

سرگ. س. آ. ینتسف

بخش چهارم: تاریخ معاصر ایران

۵۱۵

آغاز مشروطیت: حراصه رفاه امدان در سال ۱۲۸۵/۱۹۰۶

گزارش کنسول بریتانیا در تبریز در راه مراحل پایانی محاصره تبریز

۵۲۵

ای. سی. وراتیسلا

شورش های دهقانی منطقه خزر در زمان انقلاب مشروطیت،

۱۲۸۸-۱۲۸۵/۱۹۰۹-۱۹۰۶

۵۳۷

ژانت آفاری

سید جمال واعظ و روزنامه الجمال

۵۷۷

اصغر فتحی

نقدی بر تاریخ نگاری متناقض جمهوری گیلان

۵۸۱

ژانت آفاری

سلطنت و دیکتاتوری: بریتانیا و قدرت گرفتن رضاشاه

(۱۳۰۵-۱۳۰۰/۱۹۲۶-۱۹۲۱)

۶۲۳

مایکل پ. زیرینسکی

۶۶۷

نمایه

یادداشت مترجم

این کتاب گزیده‌ای است از مقاله‌هایی که از سی و چند سال پیش تاکنون به قلم من در مطبوعات منتشر شده‌اند. این مقاله عمدتاً ترجمه‌اند اما چند مقاله را نیز خودم نوشته‌ام (هم در فهرست و هم در ابتدای خود مقاله‌ها نام نویسنده آمده است). گردآوری مقاله‌ها و انتشار گزیده‌ای از آن‌ها پیشنهاد علیرضا جاوید (مدیر انتشارات فرهنگ جاوید) بود. این کار البته وقت‌گیر بود و مستلزم جست‌وجو در آرشیوها، دوست جوانم مهران رسوی در این مرحله از کار کمک کرد و سپس بازخوانی اولیه متن‌ها و یکدست کردن نشانه‌گذاری و اعمال اصلاحات ضروری را انجام داد، و من همین‌جا از او تشکر می‌کنم.

در جریان کار، که مقاله‌ها انتخاب و حروفچینی می‌شدند، مختصری "ویرایش" نیز در متن مقاله‌ها اعمال می‌کردم. این "ویرایش" در حدی نبوده که "اصالت" متن مقاله‌ها خدشه‌دار بشود (زیرا، به هر حال، همه این مطالب مهر و نشان زمان انتشار اولیه را بر خود دارند و می‌بایست "اصالت" شان را حفظ کرد) اما در مواردی، برای تفهیم بهتر مطالب، اصلاحات مختصری در انشای بعضی از جمله‌ها اعمال کرده‌ام.

حجم مقاله‌هایی که گردآوری شدند بیش از دو برابر این بود که می‌بینید.

ما (ناشر و من) در جریان انتخاب یا حذف مقاله‌ها برای انتشار، "فایده" یا "موضوعیت" آن‌ها را برای امروز در نظر گرفتیم. بودند مقاله‌ها و مطالبی که جذابیت‌هایی داشتند اما در این گزیده جای نگرفته‌اند. به هر حال، در هر گزینش، چیزهایی به‌رغم میل ما کنار گذاشته می‌شوند.

آنچه از صافی‌گزینش عبور کرده است شامل مقاله‌هایی در حوزه‌های ژورنال‌های ادبی، سیاسی، تاریخی و هنری است. تقسیم‌بندی این مقاله‌ها نیز کار ساده‌ای نبود، زیرا در بسیاری از آن‌ها همپوشانی‌های موضوعی به چشم می‌خورد. تصمیم‌گیری درباره تقسیم‌بندی مقاله‌ها مشکل می‌شد. مثلاً در مقاله‌ای "ادبی"، جنبه "تاریخی" اهمیت می‌یافت، یا در مقاله‌ای "تاریخی" جنبه "هنری" به چشم می‌خورد، ضمن این‌که در بیشتر مقاله‌ها جنبه "نظری" غالب بود. از همین رو، این مقاله‌ها را در چهار دسته کلی تقسیم‌بندی کردیم: سیاست و تاریخ، ادبیات و اندیشه، روان‌پیشه و تاریخ معاصر ایران. افزودن واژه "اندیشه" به تقسیم‌بندی‌ها نشان‌دهنده نگاه نظری یا "تنوریک" بخشی از مقاله‌هاست، گرچه همواره باب مناقشه بر سر مسائل شخص و ملموس این واژه‌ها مفتوح است. خیلی وقت‌ها، در کتاب‌هایی که مجامع به مقاله به حساب می‌آیند، نام یکی از مقاله‌ها را روی کتاب می‌گذارند. ما نیز به این سنت عمل کرده‌ایم و نام کتاب حاضر را از نام یکی از مقاله‌ها ("آن‌سوی بهشت") گرفته‌ایم که تعریضی است به کتاب این سوی بهشت اثر اسکات فیتزجرالد.

همه مقاله‌ها برگرفته از مآخذی‌اند که در پانویست‌های این صفحه آن‌ها آورده شده‌اند و من لازم می‌دانم از مدیران نشریه‌هایی که اولین بار این مطالب در صفحات آن‌ها چاپ شده است تشکر کنم، به خصوص مجله "آرمان" و مدیر آن، علی میرزایی، که بیشترین سهم را در این مجموعه داشته است.

نیز ممنونم از احمد جاوید که در جریان این کار پُرحمت و طولانی از هیچ کوششی فروگذار نکرد.